

VENDÉGLŐSÖK LAPJA

A HAZAI SZÁLLODÁSOK, VENDEGLŐSÖK, KÁVÉSOK, PINCZÉREK ÉS KÁVÉHAZI SEGÉDEK ÉRDEKEIT FELKAROLÓ SZAKKÖZLÖNY.

Megjelenik havonként kétszer, minden hó 5-én és 20-án.

Előfizetési ár:

Épész évre. . . . . 12 kor. | Félévre . . . . . 6 kor.
Háromnegyed évre 9 „ | Negyedre . . . . . 3 „

Laptulajdonos és felelős szerkesztő:

IHÁSZ GYÖRGY.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

VII., kerület Akácfa-utca 7-ik szám.

Kéziratok és előfizetések ide intézendők.

Varázsos karácsony.

Még néhány nap s a szent, a rejtelmes titkoknak költészetével teljes este, karácsony estéje örökzöld ágakon ismét lobogtatja a mindent átölelő szeretet lángjait. A kis Jézus születésének évfordulóján az áhitatnak valami csodálatos, örömteljes érzése tölti be az emberiség lelki válságát. De mintha maga a nagy természet is ezen az estén, karácsony estéjén valami rejtelmes, csodálatos nagy változáson menne át, csend borul a rengetegek erdőire, csak a lombtalan ágak kis jégvirágai ütődnek néha össze, mintha gyémántcsengőcskékké mennyei angyalok csilingelnének ezüstös hangokon. Az erdők vadja megszelidül, lehajtva fejét nem üzi most a békés állatokat. A saskeselyű szárnya alatt melengeti a krukogó vadgilicjét. Elül a szélvész és nem tombol a téli orkánnak viharparipája. Lecsendesül a tenger végtelen áradata s szelid hullámaival lágyan ringatja a fölötté uszó hajóknak ezreit. A folyók, patakok megcsendesítik csobogásukat, csak a csillagok ragyognak még tündöklőben s várják közöttük a legragyogóbbat, az *Őt* hirdető keleti szép hajnalcsillagot. Karácsony-este a békének, a szeretetnek nagy estéje, midőn:

Mennyből az angyal
Lejön hozzátok
Pásztorok.

Szép a karácsony est a maga mélységes, lelkeket betöltő érzéseivel és külső ragyogásával mindenütt, ahol csak emberek élnek a földön a kereszt jelvényének glóriája alatt. Szép a tengereken, ahol az égboltozat összeolvad a mérhetetlen vizekkel s ahol az ingó-rengő hajókon zendül

fel a titokzatos mélységek felett a nagy ünnepi ének . . .

És szép a karácsony-est a nagy városokban, ahol mintha az eget tündöklése költözött volna be fényes paloták ragyogó termeibe, hol gazdag karácsonyfák villamárban izzó türkölrsnél ezer és ezer gyermek öröme olvad csengő kacajba. Szép a karácsony-est ott kívül a falun s a kis tanyaházak nádfedeles házikóiban is, ahol mindenütt megjelenik most ragyogó glóriájában a názáreti kisdéd. De legszebb a karácsony-est ott, ahol a legégetőbb keservnek, a gyermek nyomornak könyeit törülkés s változtatják azt a meglepedésnek édes mosolygásává. Budapestnek nem egy, de száz és száz vendéglője, tisztos polgári koresmája van, ahol ezt a szent estét a legigazibb, legönzettelenebb szeretet ünnepevé varázsolják. Jótékony asztaltársaságok adományáiból ezer és ezer didergő, házi gyermeket öltöztetnek fel akkor jó meleg ruhácskába, látják el élelemmel s a kis Jézusnak minden drága, ékes, jóságos adományával. Mintha az ilyen vendéglő ezen az estén csakugyan templommá változna át, az emberszeretet ragyogó templomává. Mintha megjelenne ott ilyenkor *Ő* is, aki ma született s mondaná — Maghallgatátok. Felruházátok az elhagyottakat, az árvákat, a nyomorgó gyermekeket, akiké a menyeknek országa.

*

Karácsony ünnepe, a békének a szeretetnek nagy időszaka. A gazdag kell, hogy ekkor keblére emelje a koldust, az erős a gyöngét. És akik egész esztendőn át gyűlölködének egymással a társadalomban s a rágalmak, gyalázatosságok nyilait még e

szent időszakban is lövöldözik tisztességes embertársaikra, nem érdemlik-e meg azok, hogy kiveressenek e társadalomból, mint kiverte valamikor *Ő* a templom boltíves csarnokai alól a hamis pénzváltókat, rágalmazókat és a cigány farizeusokat? Nem érdemlik-e meg, hogy korbáccsal kiüzsessenek, hogy meg ne zavarják a békességnek azt a varázsos, szent háromságát, melyben karácsony estén felzendül ezerek, ezerebb milliók ajakán:

Dicsőség, menyben az Istennek.
Békesség földön az embernek.

*

Boldog karácsonyi ünnepeket kívánunk tisztelt olvasóinknak!

A magyar bor és a bortörvény. A képviselőház december első feleében tárgyalta a földmivélsügyi miniszter költségvetését, mely alkalommal felszólalt *Bernáth Béla* s követelte, hogy a kormány sürgősen tegyen lépéseket aziránt, hogy *Ausztriában is szigorúan büntessék a borhamisítókat, hogy azok ne árasztassák el czukrozott borhamisítványaikkal az országot.* Báró *Soy-mossy Ödön* azt vetette fel, hogy az 1908. évi bortörvény tönkretette a magyar borkereskedelmet; ennek az az oka, hogy az osztrákok 1907. évi bortörvénye sokkal enyhébb intézkedéseket tartalmaz, mint a magyar törvény. A magyar és az osztrák bortörvény különbségét mielőbb meg kell szüntetni. *Serényi Béla* földmivélsügyi miniszter azokkal szemben azt a sajnálatos kijelentést tette, hogy a *boritaladót eltörölni nem lehet!* (Felkiáltások balról: Le kell szállítani!) Állami borközpontárakat állít fel. Ötöt már fel is állított. Tehát a boritaladó eltörléséből még soká nem lesz semmi, de a miniszter még arra sem tett biztató ígéretet, hogy a boritaladó legalább is mérsékeltesék. Mit szólnak ehhez azok a képviselők, akik annak idején kötelező ígéreteket tettek választóiknak, hogy mindent elfognak követni a boritaladónak, ha nem is teljes eltörlésére, de tetemes lezállítására?

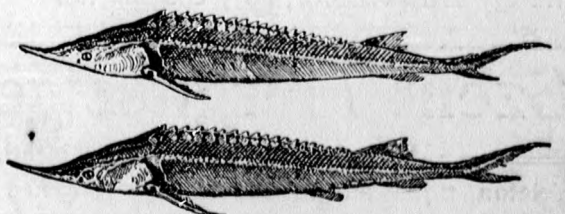
ALAPITTATOTT
1820.

A legmagasabb udvar és József főherceg udvari szállítója.
FANDE ÁGOSTON és ZIMMER PÉTER UTÓDÁ

ZIMMER FERENCZ halnagykereskedő

cs. és kir. udvari szállító. A Balaton Halászati R.-T. kizárólagos képviselője
Telefon 61-24. BUDAPEST, Központi vásárcsarnok Telefon 61-24

Mindennemű tengeri és édesvízihaak. Egyedüli halszállító cég, mely az előkelő házak és éttermekben szükségelt összes halfajokat friss állapotban állandóan raktáron tartja. Sürgönyök: Zimmer halászmester, Budapest.

A budapesti városházi borpincze és vádak a vendéglősök ellen.

Budapest székesfőváros törvényhatósága — mint azt már megírtuk — a közel jövőben építendő nagyvárosház pinczéiben is városi borpinczét akar létesíteni — szívesen látná, ha ezen borpincze az egész ország bortermelő közönségének támogatásával létesülne. Ez a városi borpincze a bécsi s általán a külföldi borpinczék mintájára létesülne s általában oly művészi látványossággal is gyarapodnék a főváros, amely állandóan vonzaná úgy a hazai, mint a külföldi közönséget is, ami szintén lényeges, tekintélyes jövedelmet is biztosítana a magyar székesfővárosnak.

Ezt a tényt konstatálja most a »Magyar Szőlőgazdák Egyesületének« hivatalos közlönye a »Borászati Lapok« is és abból arra a következtetésre jut, hogy a jövőben Budapest székesfőváros a városi borpincze létesítésével a magyar bor forgalombahozatalának egyik legelőkelőbb tényezőjévé válik. Rámutat azután laptársunk azon körülményre is, hogy a régi Budapest jobban szolgálta a magyar bortermelés érdekeit, mint a mostani, fellendült gyönyörű Budapest. A filoxera előtti időben a jófajta budai s egyéb boroknak volt itt a legnagyobb becsületük, ma ezeknek szerencse csillaguk leűnt és a sok sör és pezsgő (kivált francia) foglalnak el domináló állást s a pálinkamérésekben és apró korcsmákban pedig tömegesen fogy a pusztító erejű pálinka. Megállapítja továbbá laptársunk, hogy borkereskedelmünk sem tett ugyszólván semmit az utóbbi évtizedek alatt, hogy a borfogyasztást újból fellendítse megkedveltesse és elterjessze. Nyilvános, látványosságzámba menő borházakat, minők a külföldön vannak, nem létesített. Csak musttal és új borral kereskedett s általán magatartása nem volt olyan, hogy bizalmat keltett volna a bor iránt. A »Borászati Lapok« laptársunk ezután a vendéglősség, különösen a fővárosi vendéglősség ellen irányuló súlyos vádjait sorolja fel még pedig a következőkben:

»Vendéglőseink sem törték magukat azután, hogy a bornak barátokat szerezzenek. A sör jobban felelt meg igényeiknek és kényelmüknek: hitelbe kapják, akármily kis mennyiségben, bármely pillanatban beszerezhető, mindig friss, kezelést alig igényel, gyorsan fogy és olcsónak látszik. Bort nem kapnak termelőktől hitelbe és annak kezeléséhez tudás kell, ami fölött kevés vendéglős rendel-különbözőbb mesterséget folytatott emberek vállalkoznak. Sokat is vétettek a vendéglősök a realitás ellen. Sajnos, ma is általános a panasz, hogy alig van egy szállodája, vendéglője, korcsmája, kávéháza a fővárosnak, a hol igazán jó és jól kezelt bort lehetne kapni; ha pedig csak félig is elfogadható a bor, oly horribilis kérnek érte, amelyet csak egy nábob fizethet meg. A kávéosok például amikor pinczemesteri tanfolyamtól egy koronáért vásárolt bort hét koronával árusítják. — Egyenesen elriasztják az embereket ezzel a borfogyasztástól. Rendes kifogásuk az, hogy »kevés bor fogy, tehát a pinczében nagyon megrágnak«. Igazán fejtetetjére állított logika. Arra egy sem vállalkozik, hogy elfogadható

olcsó áron adná és kifogástalanul kezelné borát, aminek természetes következménye volna a nagyobb fogyasztás és egyuttal a nagyobb — jövedelem is.«

Ezeknek a súlyos vádaknak egy részével kell, hogy röviden bár, de foglalkozzunk. — Anyi tény, hogy a sör fogyasztása az utóbbi évtizedekben nagy arányokban növekedett. Ennek azonban éppen nem a vendéglősök előmozdítói, akiknek általában ugyan mindegy, hogy akár a boron, akár a sörön szerzik be üzleti hasznukat, de akik mégis szívesebben mozdítják elő a bortermelés érdekeit; de előmozdítója annak az a körülmény, hogy a sörgyárosok maguk mindent elkövettek a sörfogyasztás terjesztésére, s hogy többet ne mondjunk nem csak Budapesten, hanem országsszerte a sörfogyasztás emelésére, terjesztésére, maguk állítottak fel temérdek kis korcsmát, amit bizony a régi korcsmárosok, vendéglősök még a saját, jólfelfogott üzleti szempontjukból helyeselték. Hogy a bortermelő nem adják hitelbe boraikat, mint a sörgyártók söreiket, erről azután vendéglőseink és korcsmárosaink igazán nem tehetnek. Azt magunk is elismerjük, hogy van elég kontár korcsmáros, aki a borkezeléshez nem ért, rontja a magyar bor jóhírét, de hát magunk is szeretnők megtisztítani ezektől a tisztas vendéglős és korcsmáros ipart, épp azért a termelők is jöjjenek segítségünkre abban a törekvésünkben, hogy a vendéglős iparés aképesítéshez kötött iparágakhoz soroztassék, akkor azután nem lesz borpancsoló, borhamisító, kontár korcsmáros Magyarországon.

Ami már most azt a vádat illeti, hogy a vendéglősök túl drágán adják a termelőktől olcsón beszerzett boraikat ez a vád nem áll meg. A kávéosok lehet ezt cselekszik, de bort fogyasztani nálunk nem a kávéházba járnak az emberek. A vendéglős, korcsmáros, kivált itt Budapesten olcsó borhoz mármár nem igen juthat a termelőtől s kivált a jobb minőségű bort nagyon meg kell neki fizetnie. Noha most tekintetbe vesszük, hogy mit mindent nem kell a budapesti vendéglősnek a megvett boráért meg fizetnie, szállítást, közvetítést, óriási fogyasztási adót, amelyhez jön még a helyiség, a pinczébérlés, a személyzet díja stb. stb. lehetetlen azt állítani, hogy a budapesti vendéglősök és korcsmárosok a beszerzési árhoz képest túl drágán adják boraikat. Aki mégis azt állítaná, az nincs tisztában a helyzettel, a körülményekkel.

Italmérési-jog átírás apáról fiúra. A pénzügyhatóságokhoz többször fordulnak öreg, elaggott korcsmárosok, hogy korcsmai italmérési jogosultságukat nagykoru fiukra ruházhassák át. A kérelemnek nem minden egyes esetben tesznek eleget. Először is nem akkor, ha a községi képviselő, vagy a közigazgatásügyi hatóság kimondotta, hogy az illető községben, városban az italmérések számát csökkenteni fogja. Másodsor nem akkor, ha már más van előjegyezve italmérési jogosultságra. Általában az elaggott apa csak akkor mondjon le italmérés, korcsmatartási jogosultságáról, ha a pénzügyvizsgálatostól már jóindulatu biztosítást kapott arra nézve, hogy jogát fiára fogják átruházni.

A provízió — megvesztegetés.

Ha a vendéglős, korcsmáros az alkalmazottját, a szakácsnéját a boltba bevásárolni küldi, ez ott rendszeren ajándékot kap, amit provízióknak is neveznek — azután gazdája rovására silánybbb ételmi cikket s rosszabb mértékkel is megelégszik. Nálunk különösen a kis korcsma ipar terén tömérdek ugynevezett províziós ügynök működik. Ezek arra törekednek, hogy a kis-korcsmárosot jó szóval, csalafinta fogással, vagy erőszakkal kiemeljék meglevő üzletéből s oda provízió, vagyis jutalék kikötése mellett más kiskorcsmáros, vagy a korcsmárosmesterséget csak látásból ismerő kontár ültessenek bele. Ismerjük ezeket a provízióért elkövetett manipulációkat. Az ügynöknek fizet az, akivel korcsma üzletét eladatja és fizet az, aki ezt az üzletet megveszi. Ez az utóbbi van rendszeren becsapva. Mikor ugyanis a vevésbe beavatott a megveendő kiskorcsma üzletet megnézi az ügynöknek van gondja rá, hogy az erre az alkalomra tele legyen mindenféle művendéggel. A vevő megőrül, hogy a forgalom itt mindig így lesz, aláírja az elébe tett szerződést és fizet. Fizet üzleti vételért és ügynöki províziót. Mikor aztán beleül az üzletébe, várja a vendégeket. Várja, de hiába várja. Azok nem jelentkeznek. A szegény ember egy pár heti várakozás után azután provízió fizetés mellett vagy szintén tovább adhatja hasonló módon az ügynök által üzletét, vagy tönkre megy s folytatja, ahol elhagyta, a dikicsnél és kaptafánál. Így csinálják nálunk a polgári vendéglős és kiskorcsma ipar terén a tisztességtelen versenyt.

Németországban most törvényesen hadat üzentek az ilyen tisztességtelen verseny csinálásnak. Ott vesztegetésnek nevezik a províziókérdést. Veszteget az, aki a províziót adja s meghagyja magát vesztegettetni az, aki a províziót elfogadja. Mind a két dolgot szigorúan büntetik az ugynevezett »megvesztegetési paragraffussal«, amely szerint *egy évig terjedhető fogházzal és 5000 márkáig terjedhető pénzbírsággal* büntetik az, aki ilyen tisztességtelen verseny előmozdítása céljából, előnyöket, províziót ígér és ad, s aki ilyeneket elfogad. Azonkívül, akit az ilyen tisztességtelen versenyessel megrontattak, annak teljes kárpótlással tartozik, aki a tisztességtelen versenybe belement és az a províziós ügynök, aki azt előmozdította.

Kétségtelen, hogy nálunk Magyarországon is elkélne hasonló törvényes intézkedés, akkor legalább a korcsmáros ipar terén ha nem is egészen, de nagyrésztben vége vettetnék a mai tisztességtelen versenynek.

Állami borpinczék, mint borbeszerzési források. Serényi Béla földmívelésügyi miniszter eddig a következő helyeken létesített állami borpinczék, melyekben vendéglőseink állami felügyelet alatt kezelt tiszta borokból szerezhetik be borszükségetüket: *Miskolczon, Sátoraljaujhelyen, Badaacsonyan, Ménesen, és Dicsőszentmártonban.* Legközelebb *Nagyváradon, Verseccen, Pécsen, Szekszárdon* s valószínűleg *Kecskeméten* is állítanak állami borpinczék.

Szent Margitszigeti üditővíz

A legkiválóbb szénsavval telített ásványvíz.

Telefon útján adott reudelések egész nap és éjjel is felvételnek.

Mint asztali víz nagyon kellemes, jóhatású, egészség ápoló ital.

Szt.-Margitsziget gyógyfürdő felügyelősége saját kezelésében. Minden jobb fűszerüzletben és vendéglőben kapható. Telefon 36-52.

Karácsonyeste a vendéglőben.

Karácsony este van, a szép karácsony est,
Örökzöld ágakon gyertyácskák fénye rezg.
Kinek van otthona, mindenki hazatér,
Csendes lesz az utcza és elhagyott a tér.
Vidám, pajzán zenét nem lehet hallani,
A vendéglőben is alig van valaki . . .
Ez est a tiétek, ó boldog gyermekek,
Kiknek a kis Jézus im ma megszületett!

A csengő kis harang, hogy estimára zeng,
A vendéglőkbe is beköltözik a csend . . .
Itt-ott, ha üldögél magányos aglegény,
Annak is a lelke gyermekkorról regél . . .
Mikor a kis Jézus ajándékot hozott,
Neki is: játékok, aranybábcillagot;
Amikor együtt volt édes szüle, család,
S most im, maga tölti karácsony éjszakát!

De nem! E szent este varázsos alkonyán,
Még az elhagyott sem maradhat most magán.
Állítják odabent a szép karácsonyfát,
Öröm-ünnepet ül a vendéglős-család.
A gyermeknevetés a ragyogó szobát,
Édes boldogsággal kacagva járja át.
Meghívják szívesen, hogy-e szép örömbé,
Az aglegény is e szent estét töltse be.

Ott áll a vendéglős s kedves életpárja,
Neki is örömtől ragyog szempillája.
Amit nem akar most éppen kimondani,
A gazdának im jut eszébe valami.
Mikor ő gyermek volt, elhagyatott, árva,
Nem juthatott néki szép karácsonyfára.
Mint apró borfiu kezdte életörját,
S im mégáldá a sors mégis őt s családját.

A jó vendéglősné, minthogyha belátna,
Az ura lelkének belső világába.
Odaül melléje, átöleli karja,
Szeretve suttogja a hitvesi ajka:
— Hogy ilyen boldogok vagyunk mi most itten,
Hogy megsegített a kis Jézus, jó Isten —
Néked köszönhetjük becsületes munkád,
Gyermekörömeiben látja most jutalmát.

Odakünt csengetnek, Betlehemből jönnek,
Pásztorok, pásztorok szépen énekelnek.
S idebent ima két szülő, gyermek ajkon:
— „A kis Jézus minket lelkében megtartson!
Dicsőség, dicsőség menyben az Istennek,
S békesség a földön a jó embereknek“.
. . . S ahogy fel-fellobban a villamfény lángja,
— Tündérest ragyog a vendéglős-családra . . .
Csabavér.

Gróf Serényi Béla miniszter a fürdőkről és a szállodákról. Gróf Serényi Béla földmivelésügyi miniszter a képviselőház december 14-iki ülésén tartott beszédében nyilatkozott az államtulajdonát képező fürdők és szállodák bérbeadásával is. Többek közt kijelentette, hogy a fürdőkezelést nem tartja állami feladatnak, amiben igaza is van ő kegyelmességének. *„Olyan államban — ugymond — ahol iskolák, kórházak hiányzanak nem lehet milliókat az állam pénzéből szállodákba fektetni. Az állam méltóságával sem egyeztethető össze, hogy a miniszter és az államtitkár garmadaszám kapják a leveleket a közönség sorából, hogy ebben és ebben a szállóban ilyen*

szám és ilyen fekvésű szobát kérnek. Olyan kézbe akarja adni a fürdőket és fürdőszállodákat, amely idegenforgalmat tud csinálni. A legtöbb kilátással egy francia hotel-csoporttal tárgyal a tekintetben.

Vigyázzunk a zalamegyei borokra. Zalamegyéből írják, hogy Csács-Herény és Zalaegerszeg tájékán a termelők egy nagy része almalével szaporítja, illetve hamisítja borát s ily módon károsítja meg a bevásárló vendéglősöket, korcsmárosokat. Az almalével kevert bor nem életveszedelmes ugyan, de e vegyítés mégis borhamisítást is képez s épp ezen tömeges borhamisítás kiderítésére Zala vármegyében már el is rendelték a vizsgálatot.

Vissza a korcsmákat!

Ismételten megemlékeztünk már arról, hogy Amerika egyes államában valóságos irtó hadjáratot indítottak az alkolizmus, a bornak, sörnek még mérsékeltlen való fogyasztása ellen is. A lakosság egyes államokban két részre szakadt. Az ugynevezet „nedvesekre“ vagyis, akik a szesz italok fogyasztása mellett foglaltak állást és az ugynevezett „szárazakra“ akik halálos ellenségei mindenféle, még mérsékelt szeszfogyasztásnak is. Ahol az utóbbak kerültek többségre, ott bezárták, betiltották nemcsak az összes pálinkaméréseket, hanem az összes vendéglőket és korcsmákat is. Már most, nézzük, hogy mit értek el ezzel a tilalommal?

Hát tulajdonképen semmit, vagy ha lehet, még rosszabbak lettek az állapotok. Akik eddig ittak bort, sört, vagy pálinkát, ezek azután is ittak csakhogy „titokban“, mert titokban most már minden kereskedő mért szesz ital, a patikákban pedig a bort, sört, pálinkát gyógyszergyanánt árulták. Szombatonként a szomszéd államokban, ahol nem volt eltiltva a bor, sör ivás s ahol nyitva voltak a korcsmák, vendéglők különvonatok tizezreivel szállították a munkásokat, hivatalnokokat, még a rendőroket is, akik ott költötték el keresetük java részét s vasárnap este mindnyájukat részegen hozta vissza a vonat szűkebb hazájukba. Ezeket a szombati, vasárnap kirándulónokat a néphumor el is nevezte a részegek vonatának. Mint látjuk a tisztességes vendéglők, korcsmák bezárásával csakugyan rosszabbak lettek az állapotok s jobban dühöngött az alkolizmus, mint eddigé. Belátták ezt Ohio-államban is, ahol eddig szintén meg volt a szesz és korcsmatilalom. És mit cselekedtek? Ujabb nép-zavazás utján egyhangulag elhatározták, hogy visszaállítsák a korcsmákat és vendéglőket, de csak oly erkölcsileg kifogástalan egyénnek adnak italmérési engedélyt, akinek jelleme, multja, gyakorlati biztosítékot nyújt arra, hogy nyereszkedési, vágyból ittas embernek nem ad italt s üzleti helyiségében megóvja a közérkölcösséget.

Ime szabad Amerika földjén így diadalmaszkodtak a tisztességes vendéglősök és korcsmárosok a tulzásba vitt antialkoholisták hóbortja fölött, akik ott már különben annyira vitték, hogy bor helyett hűsítőül megittatták a derék yankeekkel a trágylevet is.

Nyári vendéglőkben téli kirándulóhelyek.

Nálunk Budapesten, ha az ősz pergeti a lehullott, sárga leveleket, ha hidegebb fuvalon szellője szánt végig az avaron, egyszerre bezárják a nyári vendéglőket a Varosligetben, a Zugligetben, a Svábhegyen és minden szép kiránduló helyükön és csak a májusi újjáébredésén a természetnek nyitják meg újból. A nyári vendéglősök, korcsmárosok hónapokra pi-henni térnek, mint az északi sark eszkimói. Nem úgy van ez más európai, sőt amerikai nagyvárosokban sem. Ott az élelmes vendéglősök a nyári vendéglőket egyszerűen átalakítják téli kirándulóhelyekre.

Megvannak ugyanis amint a nyárnak, a tavasznak, az őszelőnek, úgy a télnek is a maga gyönyörűségei a szabad természet ölében. A tél száz és száz-féle sportszerű foglalkozással, kedvtellessel kínálkozik a nagyváros falai közé elzárt és a szabadba kikivánczó emberiségnek. Nem csak a korcsolyázás, hanem ott van a szánkázás, skizás, hólabdajáték sokféle neme. Külföldi nagyvárosok nyári vendéglősei ezeknek színhelyére alakítják át télire üzlet-helyiségeiket, kertjeiket. Amint a hó lesik, vasárnaponként, ünnepnaponként, ingyenes, csengős, hangos szánfogatokon szállítják oda ki a vendégeket. Minden nagyobb városi vendéglősnek van többnyire ilyen kiránduló helyisége s hetenként egyszer-kétszer rendez ilyen kirándulást rendes törzsvendégeinek, mikor is van azután estének vidám disznótörözés, nyul, vagy halpaprikással egybekötött vidám mulatozás, sőt még a lakodalmi ünnepegeket is előszeretettel rendezi, az előkelőbb polgárság az ilyen szabadban lévő helyiségekben. Télen itt természetesen nem jégbehűtött borokat, hanem forralt bort és jó meleg ételeket szolgálnak ki. S míg járja a százféle téli szórakozás a jégvirágos fák alatt, a korcsolya-pályán, a szánkó-utakon, a zenekarok játszáka késő, villamsugárral megvilágított éjszakában is a kedverítő dallamokat.

Nálunk Magyarországon csak a Tát-rágon van ilyen szórakozás. Pedig milyen alkalmasak volnának erre téli időben a balatonparti fürdők, melyek előtt ott terülve el a világ legszebb jégpályája: a befagyott Balaton. De itt van nálunk, a főváros határában a Svábhegy, a Zugliget, a Hűvösvölgy, melynek regés, hegyes, völgyes szép részletei, vendéglői, azok tágas udvarai, kerthelyiségei, de nagy belső termei is szinte felkínálkoznak ilyen téli mulatságokra, melyek már újdonságuknál fogva is nagy vonzerőt gyakorolnának a szórakozni amugy is szerető budapesti közönségnek.

Ezeknek a téli kirándulóhelyeknek megalkotására azonban vállalkozó kedv kellene ami nálunk csak aminél diszesebb czifrabb, kávéházak építésében nyilvánul meg.

Telefon 144—00.

ELSŐ PILSNERI RÉSZVÉNYSÖRFŐZŐDE, PILSEN.

Alapított 1869.

Magyarországi
vezérképvisellete

Ifj. Löwy Adolf és Társa

BUDAPEST, VI.,
Andrássy-ut. 50.Magyarország bármely állomására szállítja az általa képviselt
első pilsneri részvénysört világhírű gyártmányt.

Vendéglősök és t. érdeklődők szíveskedjenek közvetlenül a fenti céghez fordulni. Vidéki városokban lerakatot és képviselést létesít.

Réz- és nikkel- fémbutor

elpusztíthatatlan világhírű **Mannesmann** forrasztás-
nélküli acélcsővekből

Azonkívül vasbutor minden kivitelben. — Hálószobák szanatóriumok berendezéséhez. — **Szállodák berendezésénél speciális ajánlatok.** — Tessék árjegyzéket kérni. Szállodások és vendéglősök kedvező fizetési feltételekben és árengedményben részesülnek.

Urbán S. L. Budapest, V., kerület,
Nádor-utca 17. szám.

A földmivelésügyi miniszter a fürdőfejlesztésről.

Darányi Ignác földmivelésügyi miniszter után gróf *Serényi* Béla jelenlegi földmivelésügyi miniszter is a legnagyobb energiával lát hozzá a magyar fürdők s ezzel kapcsolatban a magyar fürdő szállodái és vendéglői forgalmának megélénküléséhez. Előző cikkeinkben felsoroltuk már, hogy milyen intézkedések történtek e tekintetben a földmivelésügyi miniszterium ujonnan rendszeresített fürdőügyi szakosztályában. Most érdekesnek tartjuk itt lenyomatni magának, gróf *Serényi* Béla földmivelésügyi miniszternek egy nyilatkozatát mely most a Tatra jövőjéről a kincstári fürdők bérbeadásáról szól:

A földmivelésügyi tárca költségvetésének bizottsági tárgyalása alkalmával — ugymond — csak röviden érintettem, hogy a nagyobb kincstári fürdők bérbeadását tervezem, még pedig 50—50 évre. Azt is említettem akkor, hogy a híres pársi Rietzcéggel a tárgyalások meglehetősen előre haladtak és komoly stádiumba jutottak. A szerződés még nincs aláírva, ha azonban semmi akadály nem jön közbe, két hét alatt az is megtörténik. Az én megbízotaim már e napokban elutaznak Párisba, hogy ott a bérbevevő céggel végleges megállapodást létesítsenek. Egyelőre három fürdönket vennék át: *Herkulesfürdőt*, *Tátralomnicot* és *Csorbát*. Mindjárt az első évben a szerződésileg kötelezett és közegeim által szigorúan ellenőrzött befektetés 5 millió lesz, amelyből a két tátrai fürdőre 4 és fél millió esik. Nagy pénz ez, sokat lehet belőle teremteni, létesíteni. Erősen bízom benne, hogy a *Rietz-cég*, mely ugyan némi kedvezményeket kap, de ezek ellenében óriási áldozatokat kénytelen hozni, rendkívül nagy hasznára lesz nemcsak a kibérelt fürdőknek, hanem az egész Tátrának is. Ez olyan világcég a fürdővezetés, szállókezelés terén, amelynek elsőrangú összeköttetései és szaktudása biztos garanciát nyújtanak. Azonkívül rendelkezésére áll a befektetésekre olyan hatalmas tőke, aminőt csak akar és kívánatosnak tart. Erre a Rietz-cégre azonban más fontos föladat is vár. A kontinens nagyobb városaiban idegenforgalmi irodákat kell létesítenie, amelynek az agitáció minden eszközével oda kell hatniok, hogy a magyar fürdők részére minél több vendéget verbuváljanak. Ennek az agitációnak a biztosítása végett siker esetén külön anyagi jutalmazást kötünk le a cég javára, mely a jelek szerint teljes lelkesedéssel készül magyarországi munkájára. Szeretném hallani, hogy a nagy tervek kapcsán megszűnik a közvetetlen érdekelt vidék lakosságának élıhetlensége, amely eddig

sem tejjel, sem vajjal, sem szárnyassal nem volt képes ellátni a fürdőket. Talán majd összeállanak a közös cél érdekében, hogy megszűnjék az a szégyenletes állapot, hogy a legegyszerűbb szükségleteket is idegenből kelljen a fürdőkhöz hozatni, éppen a Szepességre, amelyet a zsiros legelők mintegy predestinálnak a tejgazdaságra való intenzívebb berendezésre. Bizom benne, hogy nem fog sokáig várni magára a villamos vasut teljes kiépülése Barlangliget felé, esetleg még tovább a határig, ahol már *Hohenlohe* herceg is segítségünkre lesz, mint volt azzal a villamossal, amelyet a poprádi tóhoz épített. Hiszem, hogy jól tettem a Tatra érdekében és hogy a közel jövő igazolni fogja elhatározásom helyességét.

Ha előző földmivelési miniszterieink is így gondolkoztak volna, e tekintetben, mint *Darányi* Ignác s utódja gróf *Serényi* Béla, akkor bizonyára másként alakultak volna már ki Magyarországon évtizedek óta a fürdői, fürdő szállodái és vendéglői, viszonyok s általában megtízszerosódott, volna idegenforgalmunk.

A korcsmák vasárnapja.

— Az alkohol ellenes egyesületek a korcsmák és vendéglők ellen. —

Ismét napirendre került a magyarországi Good Templár-Rend és az összes alkohol ellenes egyesületek szövetkezett jóvoltából az ország összes korcsmáinak, vendéglőinek s általában italméréseinek vasárnapi nyitva tartása elleni mozgalom. E mozgalom nagyarányúvá és sikeressé tétele céljából az *Alkohol ellenes Egyesületek Országos Ligája* november 19-ikére országos bizottságot hívott össze, mely megalakulván, nyomban azt a követelést formulázta meg, hogy az italmérések, korcsmák, vendéglők, nemcsak vasárnapokon, hanem ünnepnapokon is — még valószínűleg a zsidóünnepken is — már előző nap este hat órától, a vasárnapot, vagy szombatot követő nap, reggeli hat órájáig, tehát teljes harminczhat óráig zárva tartassanak. Ezt a kérelmüket a törvényhatóságok, a kormány és az országgyűlés elé is terjesztik.

A vasárnapi korcsmázás, vendéglőbezárás veszedelmes voltáról dr. *Dóczi* Imre mondott el újból sokszor megismételt dolgokat. Abban teljesen igaza van, hogy még az ország tisztességes vendéglősei, korcsmárosai, szőlősgazdái, sörgyárosai is nagyon szívesen vennék, ha az égetett szesznek, a pálinkának kimérése korlátoztassék és vasár és ünnepnapokon egyáltalán betiltassék. Helyes. Tessék az alkohol ellenes egyesületeknek ezen egy pont kivonása

mellett megmaradni, akkor támogatni fogják őket e tekintetben az ország összes tisztességes vendéglősei, korcsmárosai, kimondván önmagukra nézve kötelezőleg, hogy ha a pálinkás boltok szombat esti hat órától, hétfő reggeli hat óráig zárva tartatnak, akkor ez idő alatt ők sem mérnek, adnak égetett szeszest italt és akkor sikert érnek el, a pálinkaivás, a legmérgezőbb alkoholizmus nagyrészen meg lesz gátolva. De hogy ők egy csapásra az összes tisztességes vendéglőkre, korcsmákra és söntészekre követelve azoknak hetenként harminczhat órai, esetleg hetvenkét órai bezárását, azt a célt elérni Magyarországon ugy sem fogják. Európában egyedül Angliában van meg a kötelező vasárnapi korcsmai munkaszünet, ott azonban teljesen mások még a munkabeosztási viszonyok is. Amerikában, az Egyesült Államok nem egy államában kíséreltek meg behozni a korcsmák, vendéglők, vasárnapi munkaszünetét, de azt érték el vele, hogy még nagyobb lett az alkoholizmus, a pálinkaizsákosság, mert a nép szombat este a kereskedésekből pálinkát szállított haza, a patikákban is pálinkát mértek s a pálinkától megbolondult embertömegek még jobban veszélyeztették a közrendet, és közbiztonságot, mint mikor a munkásnép vasárnaponként tisztességes korcsmákban, tisztességes szeszest italt: bort, vagy sört ihatott. Az anti alkoholisták a tisztességes vendéglők és korcsmák vasárnapi bezárásánál talán ezt akarják elérni Magyarországon is?!

Magyarországon a tisztviselő, a hivatalnok, a munkás nép, — akár a mezei, akár az ipari munkás — egész héten át dolgozik s csak vasárnap érrá némi kis szórakozásra, baráti összejövetelekben való poharozás mellett részvételre. Hát ezt az egy szórakozását is el akarják talán tőle venni, s még vasárnap is igába hajtani, mint az igavonó állatot. Nem jó vége lenne ennek, mint nem jó vége lett a rómaiaknál annak, hogy meghagyták ugyan a népek a kenyeret, de elvették tőle ünnepi szórakozását, a cirkuszt. Azt mondják a statisztikára támaszkodva az anti alkoholisták, hogy vasárnap a korcsmákban történik a legtöbb verekedés, duhajkodás, sőt emberhalál is. Hát tessék komoly, tisztességes, megbízható, gyakorlott vendéglősre, korcsmárosra ráruházni még faluhelyeken is az italmérési engedélyt — ne pedig jött-ment galíciai kazárokra — akkor majd ilyen sajnálatos tünetek nálunk nem fognak előfordulni, mint ahogy ma sem fordulnak elő tisztességes korcsmákban, vendéglőkben, csak holmi zugüzletekben, amint azután általánosítani sem lehet.

Arról még lehetne beszélni, hogy faluhelyeken a vasárnapi istentiszteletek tartama alatt a korcsmák bezárva tartassa-

COGNAC

CUBA-DUROZIER & CIE

FRANCIA COGNACGYÁR PROMONTOR.

ALAPITTATOTT 1784.

NAGY IGNÁCZ

■ pinczefelszerelési cikkek üzlete ■
Budapest, VII., Károly-körut 9.

Ajánlja dusan felszerelt raktárát mindennemű **pinczefelszerelési cikkekben** ugymint: borszivattyuk, gummicsovök, rézesapok, palaczkdugaszok és kupakolók kisebb és nagyobb hollandi és asbest szütőkészülékek, boros palaczkok, parafagudaszok, továbbá különféle rendszerű borsajtók, szőlőzuzók, erjesztőtölcsérek, faedények, permetezők raffiában stb., stb.

Saját palaczkkupakgyár

Nagy és Watzke

— Pinggau. —

nak. De hogy a falusi néptől is elvegyék egyetlen heti szórakozását, a vasárnap délutáni szelid, baráti összejövetelt, guaterkázást, az is csak abszurditás.

Hogy pedig a városokban, kivált Budapesten keresztülvigyék a vendéglők és korcsmák vasárnapi bezárását, ez kizárt dolog. Ezzel egyszerűen agyonütnék a város bel- és idegenforgalmát. Oriási kárt tennének, nemcsak a korcsmárosoknak, vendéglősöknek, hanem más élelmi iparágaknak, a tisztviselőknek, sörgyárosoknak s ezek alkalmazottjainak is. A vendéglők vasárnapi kényszermunkaszünetével sok embert koldusbotra juttatnának Magyarországon, akiket azután a Good Templár-Rend nemes lovagjai nem volnának képesek kenyérrel ellátni. De legtöbb legnagyobb kárt okoznák még is az államkincstárnak, épp azért a teljes abstinentiát hirdető anti alkoholistáink vágyódásából Magyarországon az összes korcsmák és vendéglők kényszer vasárnapi munkaszünetéből, még egy-két száz eszten-deig nem lesz semmi.

Amerikai vendéglősök a politikában.

A magyarországi vendéglősöknek, korcsmárosoknak kivált a vidéki városokban a képviselőválasztások alkalmával is nagy szerepük van a politikában az ugynevezett politikai meggyőződés kialakulásában. Nem csak azért, mert a vendéglők, korcsmák az egyes pártok kortestanyái s a vendéglősök a jelölteknek legmeghittebb bizalmi férfiai, hanem azért is, mert egy népszerű vendéglős, korcsmáros, akinek meg van a kellő műveltsége is hozzá, az egész környék népének tanácsadója, akinek még politikai tanácsát is követik. Ha vidéken képviselőválasztás készül, a földmivész-gazda legelőször a rendes vendéglőjébe megy el, megbeszélendő, hogy kire adják a voksokat. Ezekon a tanácskozásokon azután rendszeren a vendéglősé a döntő szó. Magyar vendéglős és korcsmáros között csak nagy ritkán akad, aki meggyőződését áruba bocsájta, mert az rendszeren kitart politikai meggyőződése mellett s vendégeit is ennek a meggyőződésnek igyekszik megnyerni. A magyar vidékek magyar vendéglősei, korcsmárosai rendszeren függetlenségi érzelműek, azért választ e vidék népe is rendszerint függetlenségi párti képviselőt.

Am odaát Amerikában nem így van a dolog, ott minden üzlet s így még a képviselőválasztás is. Ott a vendéglős, korcsmáros nem a meggyőződését követi, nem

annak igyekszik hiveket szerezni, hanem arra szavaz s arra szavaztatja vendégeit is, akinek több dollárja van s aki abból minél többet juttat neki.

Watts H. G. angol író *Amerika jövője* czimen könyvet irt az amerikai korrupcióról, amelynek keretében érdekesen emlékezik meg az amerikai vendéglős politikai működéséről is. Érdekesen írja le Chikágóban való időzésének egyik epizódját, mely az újvilág politikai rendszerének lélektanilag oldalát világítja meg. Ebben a városban ismerkedett meg egy *Kenna* nevű városi tanácsossal, akit az egész Egyesült államokban mindenütt *Hinley Dink* gúnyneven ismernek. Watts elment a nevezetes bor és sörcsarnokába — mert *Kenna* az vendéglős — hogy vele amerikai kérdésekről beszéljessen. A vendéglős-városatya szívesen fogadta angliai vendégét, akinek bő alkalma volt a bor és sörcsarnok vendégeit megfigyelni. Legtöbbnyire európai bevándorlók járnak *Kenna* korcsmájába, nyers, munkás emberek, akik isznak és politizálnak. A politika pártok céljáról, mibenlétéről fogalmuk sincs, de van szavazati joguk s ha szükség van rájuk, ezzel mindjárt előállanak. Ilyen emberekre van szüksége *Hinley-Dink*-nek s ilyen emberanyag kell Amerikának. *Kenna* senator-korcsmáros hűséges protektora az ő néhány törzsvendégének. Segít a bajukon ha rosszul megy a dolguk, megvédi őket a rendőrséggel szemben is és munkás kérdésekben is hatalmas szószólójuk. Tapintatosan, szinte atyáskodva gondoskodik róluk s családjuk érdekét is a szívében viseli. És mindezért szemben csak a szavazatokat követeli. *Hinley-Dink* vendégeinek arra kell szavazniok, akire ő akarja. És arra is szavaznak. Ily módon nagy összegekért adja el minden választásnál vendégei szavazatát. És *Kenna* vendéglős ezen a réven ma már gazdag ember, milliomos ember Amerikában, sőt még közbecsülésben álló polgár is. Chikágó város tanácsosa. No már korrupció dolgában Magyarországon ennyire még nem vagyunk.

A pálinka ellenszere a bor.

Nagy és jogos a panasz nálunk Magyarországon is, hogy a felvidéken, Erdélyben, de most már az Alföldön is erősen terjed az emberirtó pálinkaalkoholizmus. Ennek legtöbb terjesztője a legujabb időben Galiciából kiszorított kazár pálinkamérők és zugkorcsmárosok, akik először különösen a nemzetiségek által lakott vidékeken letelepedve, ott a pálinkával elbutítják, na-

gyon igájukba hajtják azután kifosztják utolsó birkájától is a szegény rusznyákot, tótot, oláht, de most már a székely-magyart is és mikor már ily módon jól megtollasodtak, jól megszedték magukat, akkor elszármaznak Budapestre pálinkagyárosnak, háziurnak és söntés tulajdonosnak, most már nagyobb mérvben folytatván emberirtó munkájukat. Ezeknek a veszedelmes elemeknek garázdálkodásait kellene ketté vágni, különösen a letelepülési és italmelési engedély megvonásával, vagy más eleve való megtagadásával, bizonyára negyedére szállanának alá a pálinka-alkoholizmus ma már rettenetesen romboló, pusztító jelenségei.

Nálunk az alkoholizmust éppen azzal akarják meggátolni, különösen a teljes abstinentiát hirdető anti-alkoholista egyesületek is, hogy egyszerűen hádat üzennek mindennemű korcsmának, vendéglősnek, még a legtisztességesebbnek is. Pedig, hogy nincs igazuk arra az élet nem egy, de száz és száz példát nyújt. Amerikában például leginkább ama államokban terjedt el a pálinka-alkoholizmus, amelyekben bezáratták a vendéglőket, korcsmákat, de most jobb eszközre térve az amerikai napzsámok is éppen a pálinkaivás csökkentése szempontjából majdnem minden államban visszavonták a korcsmatilalmat.

De hát nézzünk más példát is. Még vagy ötvenesztendő előtt a skandináv országokban, különösen Norvégiában rettenetesen pusztítást vitt véghez a pálinkaivás.

Ez az ország 1814-ben szabadult fel a dán uralom alól és ekkor a szeszgyártás joga át származott a polgárookra, akik ezt a jogot átruházták Oroszországból bevándorlott kazár-zsidókra. Ezer és ezer kis üstben főztek ettől kezdve a pálinkát s minden falu népe igyekezett elfogyasztani a saját pálinkás Jakabja, Náczija kisüstjének termékét. A merész halászkok és hajósok, akik életveszedelemnek és az elemek ellen való küzdelmek között szerezték meg a családfentartásra szükséges kerestüket, mielőtt családjukhoz értek volna, pálinkává változtatták azt, s megitták azt amiből óvéiknek, gyermekeiknek élni kellett volna. Akiket a tomboló tenger, zugó zivatar testben csak megedzett, azokat lélekben és testben nyomorékká tette a pálinkás boltok, üzletek, romlott levegője, méregitala. Férfiak, asszonyok, akik lányaikkal vasárnap a templomba iparkodtak, ittasan és kábultan jártak az utakon, vagy az utszélén heverték. A skandináv név vezetőit átjárta a tudat, hogy a nemzetet még veszedelem fenyegeti. Törvényes hatalmak nem sokat hasz-

Debreczen-Belvárosi Takarékpénztár Részvény-Társaság

Debreczen, Piacz-utca 41. szám.

Foglalkozik mindennemű banküggyel, szállodák, kávéházak, vendéglők, pensiók vételéhez pénzbeli támogatást nyújt. Ingatlankölcsönöket legelőnyösebb formában folyósít. — Betétet 5%-kal kamatoztat. Bővebb felvilágosítást ad az Intézet igazgatósága.

BORHEGYI F.

borkereskedő

Budapest, V., Gizella-tér 4. (Saját ház)
Pinczék: Budafokon és V. ke-
rület, Dorottya-utca 8. sz alatt.

BORHEGYI BOR

Ajánlja a legjobb: francia és magyar pezsgőket, cognacot és likőröket gyári áron. Belföldi borait az első hírneves bortermelőktől a legjutányosabb áron szolgáltatja. — Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesíttetnek.

náltak, hogy ennek az emberpusztító pestisnek utját állják

És akkor jött a skandináv államférfiak agyában a gondolat, hogy a pálinkás üzletek helyett a falvakban tisztességes polgárok által vezetett csupán bort és sört árusító korcsmákat kell engedélyezni. Ezen korcsmákban azonban csak becsületes benzülött norvég ember gyakorolhatja az italmérési jogot. És a tisztességes korcsmáknak a pálinkamérések elleni harcra megkezdődött. S félszázad alatt az lett az eredmény, hogy Norvégiában a nép ma már egyáltalán nem iszik pálinkát — ha csak az átutazó idegenek nem — s pálinkás boltok ma már nincsenek is. Ime ezt a tisztességes kis korcsmák, a tisztességes korcsmárosok cselekedték meg és nem a teljes abstinenciát hirdető mértékletességi egyesületek.

A pálinka és a pusztuló magyarság.

Téves az a hit, hogy mikor az ősmagyarok elfoglalták harcaikat, nem ismerték már a szőlőlevét, a bort. Már Ázsiában ismerték és itták, amint, hogy bort ittak Attila hunjai s maga a világverő istenostora is. Hogy hirszerző vándorlásaikban a magyarok a bort felcserélték a *kumával*, a savanyított lótejtel, ez onnét van, mert akkor nem érték rá a szőlőnövelésre, sőt még a mások szőlőjének leszüretelésére sem. A pálinkát azonban a régi időkben soha nem szerette, nem itta a magyar. A pálinkaivás a felvidéki tótoktól ragadt rájuk, akik már Szvatopluk alatt főzték a pálinkát borókából s más bogyrókból. Állítólag Szvatopluk is borókától volt kótyagos, mikor azért a bizonyos szürke lóért eladta országát Árpád apánknak. Az idén kitűnő, jóminőségű boruk termett, de sajátosságos pálinkának való törköly, szilva, boróka nem. Különös dolog, hogy e miatt magyar vidékeken is sajnálkodnak, hogy nem ihatnak ez idén egy kis jó pálinkát.

A pálinkaivásra, vagy jobban mondva mérgezésre ma már semmi szükség sem volna ebben az országban. A szeszadó oly horribilis, hogy a legjobb bor is olcsóbbba kerül, mint a legsilányabb pálinka. Hazánk első bortermelő ország s idegen országoktól is hozzánk jönnek bort bevásárolni. A magyar gazda mégis eladja a borát különösen külföldi borcégeknek, maga pedig pálinkát iszik télen-nyáron nemcsak otthon, hanem a falusi szatócsnál is a falusi korcsmárosnál is. Ez az. A falusi butikszatócs, meg a falusi kazán-korcsmáros terjesztője nálunk leginkább a pálinkaiszákosságnak. Ezzel mérgezik meg a népet és ezzel fosztják ki még az utolsó tehénkéjétől is. Ezt látva mi magyar korcsmárosok, kik itt a vidéken, faluhelyen élünk, kik bár több hasznunk volna rajta, a népnek nem igen adunk, s akkor is, csak kérő szóra pálinkát, kérdezzük, hogy mikor jön már a vendéglős korcsmáros iparnak képesítéshez kötése, hogy ekkor megszabaduljunk legalább jövőre a pálinkával mérgező kontár falusi korcsmárosok konkurrenciájá-

tól, Magyarország pedig megszabaduljon a pálinkaveszedelem rettenetesen romboló hatásától.

Ahol nincs nálunk pálinkát mérő Mojsi, hanem van csak becsületes, jó magyar korcsmáros, aki tiszta bort, jó sört mér, ott erős, egészséges nemzedék születik, mely erősíti a nemzetet, épp azért magának az államhatalomnak kellene előmozdítani azt, hogy tisztességes, képzett falusi korcsmárosok érvényesüljenek hazánkban a pálinkamérgezők rovására. Ma sajnos éppen az ellenkezője történik. Budapest is, a vidéken is.

A mértékletességi egyesületek jól tennék, ha a pálinkamérők, pálinkamérő zugkorcsmárosok ellen foglalnának állást s támogatásba vennék azokat a magyar vendéglősöket, korcsmárosokat, akik részeg, részeges embereket úgy sem szívesen látnak, pálinkaiszákosokat pedig egyáltalán nem tűrnek meg helyiségeikben.

Egy falusi magyar korcsmáros.

Előfizetési felhívás

a „Vendéglősök Lapja” XXVIII. év folyamára.

A most reánk köszöntő 1912-ik esztendőben éri el a „Vendéglősök Lapja” fennállásának huszonnyolcadik évfolyamát. Két esztendő híján három évtizede áll a magyar szállodás, vendéglős és korcsmáros ipar érdekeinek szolgálatában s ez emberi számítás szerint hosszú idő alatt nem volt soha egy sora sem mely ne iparágunk érdekeiért íródott volna le. Nem volt soha egy sora sem, mely a tiszta lelkiismeret és tisztességérzet bátorságával ne utasította volna, verte vissza azokat az igen sokszor nagyon alacsony forrásból származó támadásokat, melyek a magyar vendéglős, korcsmáros ipar érdekei, tisztessége, ez iparosság vezérférfiai s alkotásai, mint nyugdij, rokkant intézetünk ipari szakoktatásunk ellen intéztettek s jellemben megfogytakozott, vagy ítélő képesség híján lévő egyének által intéztettek mai napság is.

Aki a „Vendéglősök Lapja” huszonnyolc éves pályafutását, vagy a pályafutásnak csak egy részét is figyelemmel kísérte, annak felesleges megismételnünk, hogy mint működött lapunk e hosszú idő alatt a magyar szállodás és vendéglős ipar érdekében. Az tudja, hogy e legrégebb magyar vendéglős szaklap harcolt, küzdött vendéglős, korcsmáros iparosságunk nemcsak nyelvben, hanem lélekben és érzésben való magyarrá tételéért s azért, hogy az iparosság a saját erejéből nem csak az anyagi, hanem a kulturális téren is előre haladva, a magyar társadalom körében a megbecsülésnek ama piadesztáljára jusson, amelyre tényleg jut ft, akkor mikor ipartársulataink vezérférfiai — hogy csak a sok közül keveset említsünk — mint *Gundel János, Glück Frigyes, Kommer Ferencz* s többi vendéglős társaik ott vannak immár ennek a szép, nagy magyar fővárosnak vezető s kulturális, humanus, és szociális téren annak alkotó tagjai között. De nem csak Budapest székesfőváros, hanem vidéki nagyobb városaink szállodásai,

vendéglősei is ma már ott vannak, hogy a legtekintélyesebb, legszámottevőbb tényezők nemcsak társadalmi körökben, hanem városaik közügyeinek vezetésében is. S hogy idáig jutottunk, az kétségtelen ama a tisztességes szakajtó működésének eredménye is, melynek legrégebb képviselője ebben az országban a „Vendéglősök Lapja.”

Igy évforduló alkalmából lapjaink közönségükhöz fordulva, mint egy új programot szoktak adni jövőndő működésükről. A „Vendéglősök Lapja”-nak programja marad a régi. Mi nem handabandázunk s érdekköröknek nem állunk reklám szolgálatába. Küzdeni fogunk, mint küzdöttünk a multban is a vendéglős iparosság magyar nemzeti érzelmének főtartásáért, a vendéglős, szállodás és korcsmáros iparosság minden tisztességes érdekének diadalra juttatásáért, nem feledvén kiüzni még ha kell az író toll korbácserejével is e tisztességes vendéglős, korcsmáros ipar köréből azokat a kullancsokat, férgeket és vakondokat, akik oda betolakodva silány élet fenntartási ösztönükből rágódnak a tisztességes vendéglős iparosság erkölcsi tökéjének gyökérszállain.

Évtizedek óta küzdünk azoknak a küzdőknek oldalán, akik a magyar szállodás, vendéglős és korcsmáros iparág folytatását a törvényes képesítéshez óhajtják kötni, hogy ezáltal a sokféle nyavalyás versenytől megszabadulhassunk. Ezt a küzdelmünket még nem koronázta siker, de a „Vendéglősök Lapja” részen áll, hogy a legjogosabb követelésünk el ne sinkafaltassék, mint holmi kikoldult pezsgő, hanem még ebben az új esztendőben valóra válljon. És küzdeni fog a „Vendéglősök Lapja” mind azon nemes ideaként is, melyet a „Magyar Vendéglősök Országos Szövetsége” a legutóbb is felírt becsületes lobogójára. Igazi szakoktatásunk mennél tökéletesebb kifejlesztésért, ezzel kapcsolatban egy vendéglős országos muzeum létesítéséért, s magyar vendéglős konyha, a magyar vendéglős szakácsművészek minnél magasabb fokban való kiképzéséért. Küzdeni fog pedig főképen a tisztességes magyar szállodások, vendéglősök és korcsmárosok — legyenek azok bár milliomosok, vagy szegény sorban lévők — összetartozandóságának, szövetségének ápolásáért.

Az új, 1912-ik esztendő hajnalán ehhez a küzdelméhez kéri a „Vendéglősök Lapja” tisztelt olvasóinak, a magyar szállodásoknak, vendéglősöknek és korcsmárosoknak eddig is évről évre megismételt, újabb tömeges támogatásért.

Előfizetési áraink:

Egész évre	12 korona
Háromnegyed évre	9 korona
Fél évre	6 korona
Negyed évre	3 korona

Hazafias tisztelettel:

a „Vendéglősök Lapja” szerkesztősége és kiadóhivatala, Budapest,

VII. ker., Akácfa-utca 7-ik szám.

Társas reggelik.

December 22-ikén *Pelzmann* Ferencz éttermében „Pannónia” szálloda.

December 29-ikén *Kommer* Ferencz éttermében „Vadász kürt” szálloda.

1912. január 5-ikén: *Szivós* Zsigmond éttermében „Virág csokor” V. József-tér 1. sz.

Január 12-ikén *Mayer* Ferencz vendéglőjében, Arany János-utca 4.

Löwenstein M. utóda Horváth Nándor cs. és kir. udvari szállító (IV., Vámház-körut 4. Telefon 11—24. *Évtizedek óta az ország legnagyobb szállodáinak, vendéglőseinek és kávéházainak állandó szállítója.* Fióküzlet: IV., Türr István-utca 7. Telefon 11—48.).

„Jó barátok” összejövetelei:

December 27-én *Moós* György vendéglőjében IV., Hajós-utca 31.

KÜLÖNFÉLÉK.

Ujévi üdvözetek közlése. Lapunk jövő évi első száma január 1-én *ujévkor jelenik* meg. Mindazokat, kik ujévi számunkban ujévi üdvözlőiket közzéadni óhajtják, kérjük, hogy megrendeléseiket e hónap 27-ig beküldeni sziveskedjenek. *Közlési díj* 2 korona. Nagyobb terjedelmű közlést árszabály szerint azámitunk.

Halálozás. *Sahling* Viktor besztercei szállodás folyó hó 7-ikén 47 éves korában elhunyt. — *Palugyay* Károly az európaszerte hírneves pozsonyi Palugyay-család tagja a Palugyay-szálloda volt tulajdonosa 61 éves korában meghalt Pozsonyban. — *Kolb* Lajos borkereskedő, a Schaumburg Lippe herceg villányi borainak és a tatai Esterházy pezsgőgyárnak széles körben ismert képviselője 49 éves korában Budapesten jobblétre szenderült. Béke poraikra!

Értesítés. Mint a „Budapesti szállodások, vendéglősök és kocsmárosok ipartársulata” válaszmánya által kiküldött „*Gundel-Malosik-ünnepély rendező-bizottság*”-ának elnöke, tisztelettel kérem azon szeretett kartársaimat, akik a szobor- és arcképköltségeihez ez ideig még nem járultak hozzá, hogy e célra szánt adományait a mai naptól fogva ne a „Munkaadók Bankja R.-T.” címére, hanem közvetlen *hozzám Bokros* Károly vendéglős Budapest, VI. ker. *Andrássy-ut* 25. sz. czimen sziveskedjenek beküldeni. Kartársi tisztelettel *Bokros* Károly s. k.

Ezüstmenyegző. *Burger* János fővárosi szállodatulajdonos és neje szül. *Heimann* Francziska urasszony folyó hó 12-ikén déli 12 óraker tartották a dohány-utcai izr. templomban házasságukra lépésük 25. évi fordulójára alkalmából ezüstmenyegzőjüket. Az ünnepi könyörgésen nagyszámú előkelő közönség vett részt. Az ünnepelteknek számosan gratuláltak, mely ó kívánságokhoz fűzzük a magunkét is.

Vendéglős és kávébank rt. czég alatt *Jenyves* Henrik lelkes buzgalkodásával, 100.000 K alaptőkével (1000 darab 50 K

n. é. részvény) új pénztintézet van alakulóban Budapesten. A vállalat célja egyrészt a vendéglői és kávéházi ipar hitelügyeit szolgálni, másrészt a főpinczerek és más szakmabeli ipari alkalmazottak részére, illetve helyettük az állások alnyeréséhez szükséges *óvadékok méltányos feltételek mellett* letétbe helyezni. Az alapítók: *Drechsler* Béla háztulajdonos, *Marossi* Gerson kávé (Veszprém) *Fodor* Bercei, az Astor-kávéház tulajdonosa, *Garai* Armin, a Sorrentó-kávéház tulajdonosa, *Klein* Ignác, a Szavoy-szálloda és étterem tulajdonosa, *Unterreiner* János, a Palace-étterem tulajdonosa, a Főpinczerek óvadék-szövetkezte, *Medveczky* Zsigmond miniszteri oszt. tanácsos, *Fenyves* Henrik igazgató, *Braun* Pál számtanácsos, *Varga* Géza dr. orvos, *Gerő* Ferencz, *Hartmann* testvérek ékszergyárosok, *Fenyves* Nándor nagykereskedő (Tata), *Singer* Arnold dr. ügyvéd. A részvényjegyzési határidő 1912. február 28.

Vendéglő átvétel. Budapesten a Váci-ut 32 szám alatt levő jömenetű vendéglőt *Csuti* Gyulától *Chladek* József vendéglős vette meg, *Csuti* barátunk pedig Pestujhelyre saját házába költözött.

Szálloda átvételek. Nagyszéchenyben a régi „Ujvilág” czimű szállodát *Vigra* László kartársunk vette át s azt „Hungária” szálloda czimen újból megnyitotta. — Dunaszerdahelyen *Kázmér* István újvendéglőt nyitott. — Palánkán a „Casinó” szállodát annak tulajdonosa *Vig* Emil újonnan berendezte, 20 vendégszobával látta el. — Czepléden a vasuti pályaudvari vendéglőt *Kolossa* Viktor a kecskeméti Beretvás szálló volt bérleje vette át. — Békéscsábán a „Fiume” szállodát *Csillag* Ignác vette át s annak vezetésével *Kövesi* Nándort bízta meg. — Kalocsán a „Magyar Király” szállodát *Varga* Máttyás régi jóhirű kartársunk vette át Kiskőrösről.

Uj vendéglő Monoron. *Schlesinger* Ignác kitűnő kartársunk Monoron a vasúthoz czimzett vendéglőjét újra épített saját házában fényesen berendezte, azt kényelmes kávéház és éttermi helyiségekkel látta el. Ez új helyiség úgy a vidékiek, mint az ottaniak legkedveltebb szórakozó helye. *Schlesinger* Ignác, a minden szépért és jóért lelkesülő kartársunk megérdemli a nagyközönség pártolását. Üdvözljük!

A főváros szakácsnő tanfolyama. A főváros a Damjanich-utca 52. számú házban lévő háztartási iskolájában tudvalevőleg szakácsnői tanfolyamot tart fent. A tanfolyam most újabb félévének szakaszához érkezett. December elsejétől június végéig tart heti három órában, csütörtökön délután 5—8 óráig. A részvételi díj havi 10 korona. Hát bizony ilyen rövid idő alatt egyáltalán nem lehet valakit a főzés, a jól főzés mesterségében kioktatni, szakácsnőt nevelni s ezen a kísérletezésen a hozzáértők csak mosolyogni tudnak. Csinaljon a főváros egy rendes, nagyobb szabású szakácsnőképző tanfolyamot, hozzá értő, tanult vezetőkkel s ezzel nemcsak a jövő asszonyait is megtanítatja becsületes főzésre, hanem segít úgy a magánházakat, mint a vendéglőket is tekintetbe véve, a nagy szakácsnői hiányon, amivel Budapest igen sok családját hálára kötelezi.

A főváros fürdői és új szállodája. Budapest székesfőváros törvényhatósági bizottságának novemberben megtartott közgyűlésén szóba került az újjáépítendő fürdők és az új gyógyszálloda dolga is. *Bódy* Tivadar alpolgármester jelentéséből megtudtuk, hogy a Sáros és Rudas-fürdők legjobb esetben is csak 1914-re készülnek el. A

városligeti Artézi-fürdő 1912. év szeptemberben, az ehhez tartozó szálló pedig 1913. május havában adatik át a forgalomnak. Minden fürdő természetesen vendéglővel is egybe lesz kapcsolva. Eddig a főváros nem igen vetett ügyet arra, hogy vendéglősök nyerhessék el a bérletet, úgy mint az éppen a „Vendéglősök Lapja” állásfoglalása révén a Magyar Államvasutak vendéglőivel történik. Jó volna talán, ha szállodás és vendéglős társaink, akik egyszersmind székesfővárosi bizottsági tagok is, arra a körülményre felhívják a tanács figyelmét.

Háromszáznyolcvanezer korona egy kávéházért. A budapesti kávéházak árának terén a József-köruti Simplon-kávéház érte el eddig a legnagyobb rekordot. Ezt a kávéházat ugyanis háromszáznyolcvanezer koronáért vette meg a minap *Surányi* Sándor volt zombori vendéglős. Ekkora összeget eddig még nem adtak kávéházért. Három évvel ezelőtt még kilenczvenezer korona volt az ára, azóta azonban többször gazdát cserélt s az ismételt eladás alatt ronamosan szökött fölfelé az ára. Ez év februárban még csak 270.000 koronába került, már szeptemberben 330.000-ért vette meg. *Kallós* Márkus, a Király-kávéház volt tulajdonosa s a legutóbbi három hónap alatt újabb ötvenezer koronával emelkedett az értéke. Erdemes ezt följegyezni, mert ezek után joggal lehetünk kíváncsiak arra, hogy meddig emelkedhetik még a kávéházak értéke. Természetes, hogy ezt az értékelkedést végeredményben a közönség fizeti meg.

Iparosok járadékbiztosítása. Az a bevezető dolgozat, amelyet dr. *Dóczi* Sámuel az Ipartestületek Országos Szövetségének titkára az iparosok járadékbiztosításának kérdéséről a szövetség megbízásából írt, ezen a héten jelent meg. A könyv 262 oldalra terjed és a célnak megfelelően röviden összefoglalva ismerteti a mai külföldi eredményeket, megvilágít néhány fontosabb elvi kérdést és egy országos ipari nyugdíjintézet tervezetét is közli. A könyvet a Szövetség azért adta ki, hogy módot nyújtson a közvetlenül érdekelt kisiparosoknak és a kisiparosság vezetőinek a kérdésben való minél teljesebb tájékozódására. A könyv tartalmát a következőkben ismertetjük: Előjáróban részletesebben ismerteti a könyv programját és beosztását azután végig megy az angol, a francia, a dán, az olasz, az ausztráliai, a svájci, a német és osztrák állam járadékbiztosítási rendszereken, kiemeli azok főbb alapelveit és összehasonlító statisztikai adatgyűjtést közöl az ottani eredményekről. A könyv második fejezete a magyar iparosok nyugdíjkérdésének történetét ismerteti. Behatóbban foglalkozik azzal a széleskörű munkássággal, a melyet ezen a téren már igen korán a magyar ipartestületek fejtettek ki, és rendszerbe foglalja a társadalmi uton szervezett járadék biztosítás magyarországi eredményeit. A könyvnek egy fejezete a kérdés fontosabb elvi részleteit világítja meg, egy másik, a szervezeti kérdésekkel foglalkozik. Itt kerül tárgyalásra az agrár és az ipari nyugdíjbiztosítás, az országos szervezés kérdése, az önkéntes, vagy kényszerbiztosítás és a különálló egyesületi, illetve szövetkezeti vagy vállalati forma kérdése. Tanulságos a következő fejezet is, amelyben a következő mellékkérdések taglálása van: A polgárság terhei. A nyugdíjigény terjedelme. A költségfedezés forrásai. Mit várhatunk egy általános nyugdíjbiztosítástól. Mit nyújtson a biztosítás a biztosítottaknak. Az utolsó fejezet egy általános ipari járadék biztosító intézet tervét

és ennek szervezeti szabályát nyújtja. A könyvet 5 koronáért küldi meg az *Ipartestületek Országos Szövetsége* (Budapest, VI., Gróf Zichy Jenő-utca 4.) Bolti ára 6 korona lesz.

Miért nem mennek a galicziai kazár korcsmárosok Amerikába. Egyik előző számunkban megírtuk, hogy Galicziában az új tartományi korcsmai rendtartás következtében tizenhatszáz ezer pálinkamérő kazár korcsmáros veszítette el az italmérési engedélyét s ezzel néprontó kenyérkereseti forrását. Azt is megírtuk, hogy a galicziai tartományi hatóság egy cseppet sem törődik ennek a minden produktív munkától irtózó, pálinkamérő kazárseregnek kivándorlásával s így azok nagy része most Magyarország felé tart, új hazát, új pálinkamérési jogosítványt és bérletet keresni. A derék határrendőrség azonban tőle telhetőleg résen áll, hogy ez a nagyon alkalmatlan, idegen elem valahogy csapatostól át ne csempéssze magát a határon. A múltkor egy ilyen kazárpálinkás került az egyik határrendőrségi kapitányság elé. A rendőrfogalmazó megkérdezte tőle:

— Hogy hívják?
— Karz Rubin.
— Hová való?
— Galicziába, Szandova-Vingaba.
— Mi a foglalkozása?
— Korcsmáros és pálinkamérő voltam.
— Mit akar Magyarországon?
— Pálinkamérést, vagy korcsmát nyitni.
— Miért nem vándorol inkább Amerikába?

— Mert ott a pálinkaméréseket becsukják. Más dolgot pedig nem tudok, az öregapám sem tudott.

Karz Rubint rendőrhatalósággal visszautasították Galicziába, de azért egy hét múlva már itt volt Budapesten. Most egyelőre hálózó Ujpesten, de biztos, hogy pálinkamérést és söntés-korcsmát nyit s két évtized múlva háztulajdonos lesz Budapesten.

Császárfürdő Budapesten. Nyári és téli gyógyhely az Irgalmasrend kezelése alatt. Kénes hévízü gyógyforrásai páratlanok. Ezek a források bőségesen táplálják vizükkel az intézet valamennyi fürdőjét ugymint a gőzfürdőt és népgőzfürdőt, az egyes- és közös külön női- és férfi-iszapfürdőket (iszapborogatások), márványkád-, porcellán- és kőfürdőket, valamint török- és horgánkád-fürdőket, továbbá a hőleg-, szénsavas- és villamosfürdőket. Ezekből s dus gyógyforrásokból kapja vizet a continensen egyedül álló női- és férfi-uszoda is. A Császárfürdő kiváló gyógyító ereje nemcsak csuszos bántalmak és idegbajok ellen, hanem sok más betegségnek is általánosan elismert. Ivókurája kitűnő gyógyhatású hurutus légzőszerveknél és altesti pangásoknál. Lakószobái kényelmesek; berendezésük a különböző igényekhez van szabva. Jutányos árak. Minden tekintetben szoliditás. Gyógy és zenedij nincsen. Prospektust ingyen és nérmertve küld az *Igazgatóság*

Hóni gyártmány. Elsőrendű folyékony száraz szén savat ajánl könnyű 10, 15, 20 kigrammos aczeltartányokban az „Egyesült Magyar Szénsavgyárak” Budapest, IX., Soroksári-ut 30. Pontos kiszolgálás.

Olyan vendéglőbe járjunk,
Ahol jó italt találunk.

S ha jó vizre van szükségünk
Csak „Ilona artézi vizet” kérjünk.

Karácsonyest.

Az utcák csendesek, kihaltak.
Ember alig megy rajtuk végig;
Hatalmas, büszke palotákban,
Karácsonyfák gyertyája fénylik.
Minden lakásban boldog arcok,
Vidám, örvendő gyermekek...
Az embereket összehozza,
Egy érzés ma: a szeretet.

Ma nincsen bűn, ma nincsen átok,
Ma nincs gyűlölet, szenvedély.
Ma nem borítja sötét fátylát
Gaztetre védőként az ég;
Ma csak öröm van: megbocsájtás,
Szelidség, béke, nyugalom.
Diszes fenyőfák illatarja,
S boldog öröm az arcokon.

Vidám multság közepette,
Az idő oly gyorsan halad:
A harangok már lassan-lassan
Éjfélóra szólanak...
És gyűl a sok nép áhitattal
Éneklük már az éneket:
„Dicsőség a Mindenhatónak
A kis Jézus megszületett!”

Tárogató.

NYILT-TÉR.

A kiváló bőr- és lithiumos gyógyforrás

SALVATOR

kitűnő sikerrel használtatik
vesebajoknál, a húgyhólyag bántalmainál és
köszvénynél, a cukorbetegségnél, az emésztési és lélegzési szervek hurutjainál.

Húgyhajtó hatása!

Vasmentes! Könnyen emészthető! Teljesen tiszta!
Kapható ásványvízkereskedésekben vagy a Szilve-Lipőci
Salvatorforrás Vállalatnál Budapest, V. Rudolfskvar 8.

MATTONI-FÉLE

GISSHÜBLER

természetes
égyényes
SAVANYÚVIZ.

BEITZ JÁNOS
műszertorgályos dáko és billiárdgolyó gyár,
Raktáron tartok Carambol és fordító billiárdokat,
márványasztalt, „Thonet”
széket, csillárokat és mindenféle ksréházi berendezéseket.

BUDAPEST,
VI. Akácza-u. 56.
TELEFON 81-90.

Üzletvezető

egy nagy fürdőhelyen levő intézet konyhájának és italmérésének állandó éves alkalmazást nyer. Magyar, német és egy szláv nyelvismerete megkivánthatik. Csakis szakavatott, megbízhatóságukat igazoló, kaucióval rendelkező, tevékeny pályázók küldjék részletes ajánlatukat „Üzletvezető 894” jellegére eddigi működésével, referenciákkal megjelölésével, bizonyítványmásolatok és fénykép csatolásával, **Blockner** hirdetőirodájába Budapest, IV., Semmelweis-utca 4.

Schleisz György Béla

asphalt-vállalkozó

Budapest, VIII., Gólya-utca 36/a.
(Saját ház.) Telefon 60-38.

Elvállal asphaltpozást minden alakban és facement tetőzéseket, minden időszakban eszközöli a nedves falak szárassá tételét, ezen vállalatával rövid időn belül több mint 20000 lakást mentett meg a nedvességtől és penésztől. — Eszközöl talajvíz elleni elszigeteléseket vízhatlan asphaltlemez és asphaltpozással, készíti épületekhez való kautschuk asphalt lemezeket mérték szerint, elvállalja avult zsindegy tetők átvetését minden színű asfalt-fedél lemezzel, ugyszintén bármily anyagu tetőknek kátrány vagy más festékekkel való mázolását és jókarban tartását: vállal végül e szakmába való bármily munkálatokat jutányos árért, pontos kivitelben, határidőhöz kötött rövid idő alatt. — **Raktáron tart és szállít következő anyagokat:** Asphalt, Kátrány, Kátrány-lemez tekerceket, Asphaltlemezt és ezekhez való czinezett szegeket és falécceket, Carbolineum-festékeket minden színben, kátrány-festékeket, Bien-olajat, Kautschukot asphalt burkoláshoz, Bitoment, Carbolt és kék uszó kocsikecsőt.

Magyarország legnagyobb és legelterjedtebb szőlészeti szaklapja a

Borászati Lapok

mely ujévtől kezdve 44 ik évfolyamban hetenként jelenk meg az eddiginél is bővebb és változatos tartalommal.

Ezen szaklap, mely nemcsak a magyar szőlészeti és borászati viszonyokat ismereti, hanem legélénkebb figyelemmel kíséri a külföldi tapasztalatokat is, minden kétséget kizárólag a legsokoldalabb és legértelmesebb szőlészeti újság, mely minden más külföldi vagy hazai szaklap olvasását egész fölöslegessé teszi.

A „Borászati Lapok”-nak a közgazdaság és a gyakorlati szőlőművelésnek és borászatnak szentelt rovatai igen kimerítőek, de különös súlyt helyez a tudósításokra is. Minden előfizető évenként négy nagy színes műmellékletet kap, valamely magyar szőlőfaj hű képét. Kéthetenként ingyenes mellékletként veszik az előfizetők a „Gazdasági Tanácsadó” cz. 6 oldalas lapot mely nemcsak a mezőgazdaság, de főleg az állattenyésztés, baromfi-, méhtenyésztés, kertészet, gyümölcsészet, háztartás stb. köréből veszi közleményeit.

Laptulajdonos: **Baross Károly örökösé.** Szerkesztésért és kiadásért felel: **dr. Drucker Jenő.**

A lap előfizetési ára: 1 évre 16 kor. 1/2 évre 8 kor. 1/4 évre 4 kor.

Mutatványszámot 2 héten át készséggel küld a „Borászati Lapok” kiadóhivatala (Budapest, IX., Üllői-ut 25. sz.). Telefon szám 52-15.

Házeldadás.

Pápan a Kossuth Lajos-utczában egy kitűnő forgalmu nagy kávéház (Otthon kávéház), söröde, ezen üzlethelyiségekhez szükséges minden mellékhelyiség (tánc terem is), uri lakást és kerthelyiséget magában foglaló **házbirtok, szabad kézből** minden órában eladó.

Értékezni lehet **Dr. Adorján Gyula** pápai ügyvédnél.

SZULTÁNFORRÁS

A húgyhajtó és húgysavoldó vizek királya, bór- és dús lithion-tartalmu ásványvíz.

Kutkezelőség Eperjes. Megrendelhető a Magyar Ásványvíz forgalmi és kivitel társaságnál, Budapest, Baross-u. 43. Telefon 162-84

Seifert Henrik és Fia

cs. és kir. udvari tekeasztalgár.
Császári és királyi szabad. jégsekrengyár.
Budapest, VII., Dob-utca 90. sz.
Arjegyzékek vidékre ingyen és bérmentve.

HIRMANN FERENCZ

rézaru-gyára

Budapest, VII., Csányi-utca 7. sz.

Készít gőz-, víz- és légszuszvezetékekhez szükséges rézárakat. Bor-, és sör-szivattyukat, sör kimerő-készülékeket légnyomással, valamint mindennemű rézcsapokat, fémfelirati táblákat és rézsúlyokat. — Alapított 1880-ban. — Az 1896. ezredéves orsz. kiállításon az állami ezüst-éremmel kitüntetve.

TELEFON: 29-03.

Magyarország legkedveltebb élclapja.

Megjelen minden vasárnap. Egyes szám 15 krajczár.

Előfizetési ár: Egész évre . . . . 6 frt
Fél évre . . . . . 3 frt
Negyed évre . . . . 1 frt 50 kr

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budapest, VIII. ker., Röck Szilárd-utca 4.

Kartellen kívül

Kartellen kívül

Duppai István Ferenc

kartellen kívül álló szappan- és gyertyagyár, valamint csontfőzde- és fagyúolvasztó cég. A t. szállodások és vendéglősök szives tudomására adja, hogy csonttért és konyhazsírért a legmagasabb árakat fizeti. Szappan és fagyúgyertya a legolcsóbb árak mellett. — Becserélés zsíradék szappanért. — Kiváló tisztelettel

Duppai István Ferencz

Budapest, IX. kerület, Soroksári ut 118. sz.
Telefon 79-74. — Telefon értesítésre személyesen megíjen.

Temesvári Polgári Sörfőzde Részv.-Társaság

Temesvárott.

Hazánk legnagyobb vidéki sörfőzdéje tisztelettel ajánlja a legfinomabb világos söröket pótló dupla korona sörét, azonkívül kitűnő minőségű márcziusi, udvari, dupla márcziusi bajor, stb. sörét. Különlegesség: Corvin-sör. (Corvin védjeggyel.)

Arjegyzékkel szivesen szolgál a vállalat.
Budapesti főraktár: IX., Gyep-utca 58.

Andrényi Kálmán Sec

Hagyományos francia módszer.

Kapható minden fűszerkereskedésben, kávéházban, vendéglőben.

Pinczerek figyelmébe!

Fő- és fizetőpinczerek, kiknek oldalszebtárca (papirospénz) vagy pinczértáska (apró- és ezüst számára) van szükségük, a melynek feneké nincs jobb külön beillesztve, hanem a felsőrész az aljával egy daraból készült — a legjütányosabb árak mellett szerezhetik be.

Árak 8-tól 12 koronáig.

Molnár Vilmos

kesztyű- és sérvkötőgyárosnál.

Budapest, VII., Károly-körút 28. szám.

(Központi városház.)

Gummi- és halhólyag-különlegességek tuczonként 2, 3, 4, 5 és 6 forint. Nagy raktár a legkiválóbb gyártmányú görccsér, gumi-harisnyák, sérvkötők, szuszpenzoriumok és a legkülönfélébb betegápolási cikkekben.

Ezernél több kiváló orvos és tanár ajánlja.
1908. ST. LOUIS GRAND PRIX.

Külföldi utazáson kérjen mindenütt Szt.-Lukácsfürdői KRISTÁLY-ÁSVÁNYVIZET!

A KRISTÁLY

forrás szénsavval telített ásványvize hasznos ital étvágyzavaroknál és emésztési nehézségeknél. A legtisztább és legegészségesebb asztali és borvíz. — Hathatós szomjcsillapító. — Vidékre és külföldre fuvardíjmentes szállítás. — Kérjen árjegyzést. — Szénsavtelítés nélküli töltés is rendelhető, mely hasonló enyhéssége folytán pótolja a francia Evian és St. Galmier vizeket.

Szt. Lukácsfürdő Kútállalat Budán.

A városligeti gyógyforrás

szénsavval telítetett kellemes izü

ILONA

artézi
ásványvize

legyen mindennapi italod. Telefon 50-72.
Megrendelési cím: Artézia r.-t., Budapest, VII. ker., Egressy-ut 20/c. Telefon 50-72.

Tokaji Bortermelők Társasága R. T. TOKAJ

Elnök: Herczeg Windisch-Graetz Lajos.

Ajánlja kiváló minőségű valódi

TOKAJI BORAIT

Ezen felséges ital adja meg a kellő kedvet az igazi mulatságra.

Előkelőbb és olcsóbb ital, mint a pezsgő.

Próbarendelésre alkalmas hordócskák:

60 liter 1908. évi asztali bor . . . . K 56-10
60 liter 1907. évi pecsenye bor . . . . K 66.—

Próbarendelésre alkalmas ládaküldemények:

20 palack 0-7 liter 1904. évi szamorodni bor . . . . . K 31.—
12 palack 0-5 liter 1904. évi 2 puttonos édes aszúbor . . . . . K 33.—
10 palack 0-7 liter 1904. évi szamorodni és . . . . .
10 palack 0-5 liter 1904. évi 2 puttonos édes aszúbor . . . . . K 43.—

Különlegesség: Herczeg Windisch-Graetz várpinczészeti eredeti töltése rajnai palackokban: tokaji kiváló minőségű pecsenye bor: 0-7 literes palackja 1-40 korona, 0-35 literes palackja 0-80 korona. — Egy próbálada 40 palack.

Hordóért, ládáért, csomagolásért semmit sem számítunk fel. A megrendelőt vasuti állomásáig teherárúként bérmentve szállítunk minden küldeményt.

ANIMO

MURAKÖZI PEZSGÖGYÁR RÉSZV.-TÁRS. CSÁKTORNYA.

Borral legjobb a valódi
KRONDORFI
savanyuviz-fröcscs.

400 hektoliter kitűnő Csengődi, nagyrészen olaszrizlingi ujbór vétele a vendéglős urak szives figyelmébe ajánlatik. Bővebb értesítést ad Horváth Ferenc szőlőbirtokos Kalocsán Tükör-utca.

Eladó borok.

Soroksáron saját termései tisztán kezelt boraim eladók. Levélbeli megkeresésre válaszolok.

Hugl György

polg. isk. tanár, szőlőbirtokos.

Budapest, VIII., Csokonay-utca 4.

Vendéglősök

és korcsmárosok figyelmébe ajánlja magát
Schön Izidor borügynök Kiskunhalas.

Parkvendéglő és kávéház

Fehérvári-ut legszebb pontján. most épülő Oktogon-téren, hol a Villanyi-ut Átlós-ut, két oldalról Fehérvári-ut és Budai külső-körút találkoznak, 1200 □ öles régi kertben 5 szobás villa használatával együtt 10 évre bérbeadó. Szükséges épületeket bérbeadó vagy bérbeadó. készíti, bérlő kívánásáig szerint. Miután a hely könnyen szakszjeggyel érhető el Calvin-térről, gyönyörűen be van fájtva, 38 méter utcai frontja van, a Gellérthegy özondus levegőjét élvezi, mellette van Kelenföldi Casinó, tenisz-tér, korcsolyapálya, e helyen egy jó téli vendéglőre is nagy szükség van. A vállalkozás nagy jövővel bír. Erdeklődők felvilágosítást kapnak I. Orlay-utca 4. sz., építészeti irodában.

LITTKÉ L.

pezsgőboryár-telepe PÉCS.

Főraktár: Budapest, IV., Szép-utca 3.

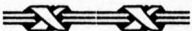

Frígyes főherczeg
ő császári és királyi
fensége, Salvator
Lipót ő cs. és kir.
fensége és „Nemzstközi
Hálókocsi” és „Európai
Express Vonat-társaság”
szállítója.

PEZSGŐFAJOK:

„SPORT GRAND
VIN SEC”, „CASINO
EXTRA SEC”
„FORENLAND”
(savanykás) „BRITANIA
EXTRA DRY” (cukor nélk)

Saját termésű finom **asztali borok**,
kitűnő kisüsti pálinkák, többféle fajbor.
Prima, pergetett **akác- és vegyes
virágméz**, valamint élő méhek és rajok
kaphatók **Imre Kiss Béninél
Ó-Kecske** 216. sz. (Pest-m.). Kimerítő
árjegyzék ingyen. Minták 30 filléres
:: bélyeg ellenében. ::

Iparsó

fagylalt, jegeskávét, hidegkésztimények előállításánál a jég
sózására valamint hűtőkészülékekhez.
Minden felvilágosítást és értesítést szóbeli vagy írásbeli
kérdőzködésre díjmentesen nyújt
A Magyar Királyi Sojvédék Vezérügynöksége
BUDAPEST, V., Váci-körút 32. sz.

MUSCHONG-BUZIÁSFÜRDŐ
BUZIÁSI PHÖNIX ÁSVÁNYVIZ

BAKTERIUMMENTES természetes ásványvíz
ÜDÍT-GYÓGYÍT. KAPHATÓ MINDENÜTT.
Budapesti főraktár: Eötvös-utca 44. Telefon 86-53.

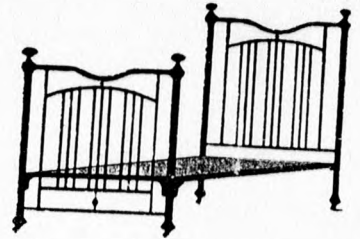
Első magyar részv. serfözde

Gyártelep és központi iroda: Kőbánya
Telefon szám: 52-60.
Városi iroda: VIII., Eszterházy-utca 6.
Telefon szám: 52-59.
Palaczsör osztálya: X. kerület Kőbánya.
Telefon szám: 56-58.

A ki jó

Móri és Csókai

bort akar venni forduljon **Steiner József** ta-
karékpénztárnok és szőlőbirtokoshoz Mór
(Fehér megye.)

Szálloda berendezések
Bruck J. Henrik
vas- és rézbutorgyára
Budapest.

Gyár: IX., Liliom-utca 8. szám. (Saját házban.)

Mintaraktár és iroda: VI., Andrassy-ut 32.

Ajánlom dusan felszerelt raktáromat **vas- és rézbutorban**, olcsó árban és kedvező fizetési feltétellel.**MUSTÁR**

(Eredeti francia-mód)
valamint kitűnő minőségű
paradicsom

1 és 5 literes üvegekben
vendéglős urak részére
kapható:

Mocznik L.

conservgyárában

Budapest, VIII., Alföldi-utca 10. szám.
A budapesti elsőrendű vendéglősök szállítója.

BORHEGYI F borkereskedő.

Budapest, V. kerület, Gizella-tér 4. szám (saját ház).
Pinczék: Budafokon és V. kerület, Dorottya-utca 8. sz.

Ajánlja a legjobb:

francia és magyar pezsgőket, cognacot és likőröket gyári áron.
Belföldi borait az első hírneves bortermelőktől a legjutányosabb áron szolgáltatja. — Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesítettek.

BRÜNNI SÖR.

(Nincsen kartellben.)

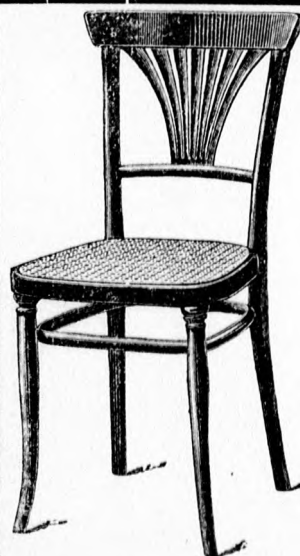
Brünni sörre rendelések felvételnek **Budapest, VII.
kerület, Munkás-utca 3. sz.** — Telefon 24-89.

„ROYAL”-szálloda
SZEGED.

80 fényesen berendezett szoba. Központi
fűtés. * Tulajdonos:
DAVID SÁNDOR vasuti vendéglős.

AZ „ERDÉLYI PINCZE - EGYLET”
császár és királyi udvari szállítók
KOLOZSVÁROTT.

Sürgönczim: Bortermelők szövetekezete Kolozsvár.
Ajánlja egyenesen a szövetekezeti termelő tagjaitól beszerzett és minden
kiállításon elsőrendű érmekeket nyert tisztán kezelt és kitűnő minőségű
fehér- és veres-, asztali-, pecsenye-, csemege- és gyógyborait.
Megkeresésére készséggel küld árlapot az igazgatóság.

„MUNDUS”

EGYESÜLT MAGYAR HAJLITOTT FABUTORGYÁRAK R-T

Központi iroda:

BUDAPEST, V., BÁLVÁNY-U. 4.
Telefon 89-51.

Raktár:

BUDAPEST, IV., KOSSUTH LAJOS-UTCA 15.
Telefon 107-64.

GYÁRAK: Besztercebánya, Boros-
jenő, Ungvár, Varasd, Vrata.

Mindennemű hajlitott fabutor
és kerti butor.

Ajánlja kávéházi és vendéglő beren-
dezésekre csinosan kiállított gyárt-
mányait.

SCHÄTZ JÓZSEF

sörnagykereskedő

Budapest, VIII. ker., Práter-utca 47.

telefon 57-22.

Károly István főherceg, Angol porter sörének főraktára. Dreher Antal sörfőzdéi részvény-társaság főelárusítója. Az „Első Magyar Részvény Sörfőzde” főelárusítója.

Ujabbán, számolva a nagyközönségnek a müncheni sörök iránt egyre növekedő előszeretetével elhatározta, hogy tisztelt vevői részére ezentul **eredeti müncheni** sört is fog állandóan raktáron tartani. E végből kiválasztotta a sok közül a legjobbat — a legkevesebb reklámmal dolgozó és mégis leghiresebb — Amerikában nagymértékben exportáló

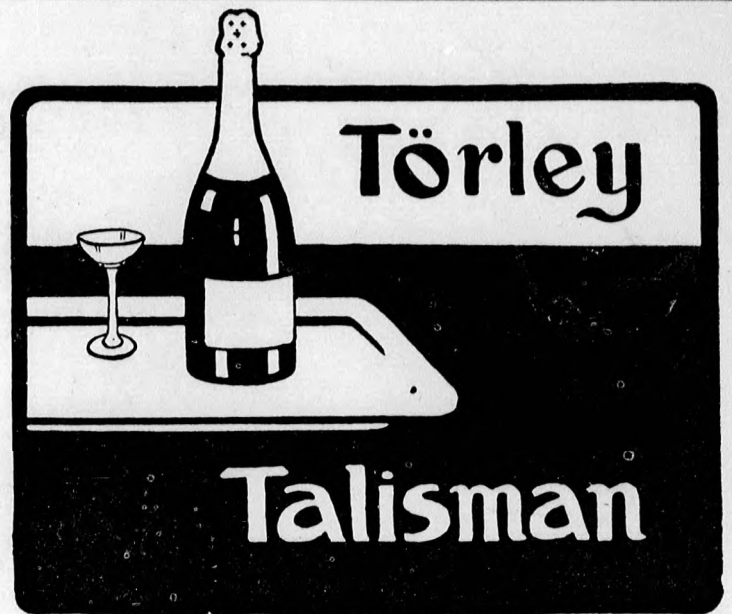
Jos. Sedlmayr Bierbrauerei zum Franziskaner-Keller A. G. müncheni nagy sörfőzdét és ennek képviseletét Magyarország, Horvátország, Bosznia és Hercegovina területére átvállalta. Kőbányai sörökön kívül tehát állandóan raktáron tartok

Kiviteli barna müncheni sört is úgy $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$ és $\frac{1}{1}$ hordókban mint palaczkokban és kérem a nagyérdemű közönség. valamint az ismételárusítók hatalmas karát, hogy megrendeléseikkel szerencséltesse nek, eleve is a legfigyelmesebb pontos kiszolgálást ígervén.

Kiváló tisztelettel

SCHÄTZ JÓZSEF
sörnagykereskedő

Budapest, VIII., Práter-utca 47.

DREHER ANTAL SERFŐZDEI R.-T. BUDAPEST-KŐBÁNYÁN.

Városi iroda: VIII., József-utca 36. **==** Saját palaczk-töltés.

Ajánlja kitünő minőségű ászok-, király-, márcziusi-, kiviteli márcziusi-, korona- (à la pilseni), maláta-, bajor-, dupla márcziusi- és bak-sörét.

Különlegesség: dupla maláta kősör, kőkorsókban. Nagyobb sörmennyiséget saját jégkocsijaiban szállít.

BOR!

Unghváry Sándor szőlőbirtokosnál, Czegléden VIII. ker. 62. sz. **400 hektoliter zöldes fehér bor van eladó.** Ára hektoliterenként fejtve 48 kor. 200 hektoliter azonnal át-veendő, 200 hektoliter maradhat tavaszig.

Alapított
1825.

Alapított
1825.

HUBERT J. E. POZSONY.

Csász. és kir. udvari szállító.

Különlegességi
jegy.

Különlegességi
jegy.

„GENTRY CLUB”
a budapesti orsz. kaszinó pezsgője.

Najman József hentes-mester Budapest, VIII., Német-utca 21. sz. Szállít vendéglősök, kávé-sok, korcsmárosok stb. részére a legjobb minőségű virstliket, kolbászokat napi áron. Megrendelések pontosan teljesítettek.

Dr. SZULY ALADÁR

élelmiczikék és fűszer
n a g y k e r e s k e d é s e

PÁRATLANUL GAZDAG KÜLÖN CSEMEGEOSZTÁLY

Budapest, Muzeum-körut 23.

A világhírű francia DELBECK & Comp.
reimsi pezsgőbor-gyár

magyarországi főlerakata

Dr. Szuly Aladár

Dr. Szuly Aladár

Válogatott fűszerárak,
mindennemű bel- és kül-
földi csemegék, magyar és
francia pezsgőborok, rum
és tea, liqueurök, saj., vaj,
kassai, prágai sonka fel-
vágottak, gyümölcsök stb.
stb. raktára.

Szálloda eladás.

Tudomására hozom az érdeklődőknek, hogy Székesfehérvárott a

„**Magyar Király**” - hoz

czimzett elsőrangú szálloda

örök áron eladó

és a vételre vonatkozó mindennemű felvilágosítást a tulajdonos alulírott meghatalmazottja ad.

Vétel esetén a szálloda, az étterem és kávéház teljes berendezése és üzlete a bérlővel létrejött megállapodás szerint szintén megvehető és azonnal átvehető.

Kelt Székesfehérvárott, 1911. évi december hó 1-én.

Dr. Szabady József, ügyvéd
Székesfehérvárott, Megyeház-tér 3. szám.

Szálloda eladási hirdetmény. Izsákon (Pest-m.) előregedés miatt 20.000 forintért, 5.000 forinttal megvehető, most fizetnek érte 1400 forintot évenként. — **22 magyar hold föld**, 14 m. h. fajszerűlővel, épületekkel vasut állomás mellett 20.000 forint. **70 magyar hold**, 16 m. k. szőlővel 22.000 forint. — **33 magyar hold szántó** és kaszálló 6650 forint, komoly vevőknek bővebb felvilágosítással szolgál **Takaró Imre** vendéglős, Izsák, (Pest-megye.)

Zamatos hegyi fajborokat

vendéglősöknek mérsékelt árban szállít a

Visontai és Mátrahegyaljai Szőlőtelepek
Borértékesítő Részvénytársasága

Központi eladási iroda és igazgatóság: **GYÖNGYÖS** (Hevesm.) Főtér, Luby ház (új Bankpalota). Postafiók 1. Sürgőnycim: **VISONTAMÁTRA**. — Telefon 99. sz.

540 hold saját hegyi-oltvány minta szőlőtelepeinknek átlagos évi termése 12000 hl. A borok telepeinken személyesen megtekinthetők és kiválaszthatók. Próbaküldemények 50 literrel fölfelé kölesönhordókban utánvétellel szállíthatók. — Nagyban bevásárlásoknál kedvezményes árak és fizetési feltételek engedélyeztetnek. Ujbor-árak fajok szerint literje 46fill.-tól 70 fill.-ig. Óbor-árak fajok szerint literje 54 fill.-tól 100fill.-ig. **EGRI BOROK**. Szőlőtelepeink einöke,

nagym. dr. Kállay Zoltán ur v. b. t. t. Hevesmegye főispánja egri pincéjéből származó **óborok**, fajok és évjárat szerint literje 56—150 fill.-ig. Szőlőtelepeinken ezidén kiváló minőségű és a szokottnál is jobb fajborokat termelünk. A t. vendéglős urak egész évi borszükségüket kedvező feltételek mellett (részletekbeni szállításra is) méltányos árban előjegyezhetik. Budapesti képviselő Liget-lér 2. Telefon 122-41. Kassai képviselő Meleghy Aladár Béla ur.

Kőbányai Polgári Sörfőző Részvény-Társaság.

Budapest-Kőbánya.

Gyártelep és központi iroda: **IX., MAGLÓDI-UT 17.** a köztemetői villamos mentén.
Telefon: 55—03 és 56—46.

Városi raktár és iroda: **VIII., NÉPSZINHÁZ-UTCZA 22.** Telefon 56-43.
Kiviteli telep: **FIUME via Ciotta 18.** — Telefon 484 és 681.

Gyárt világos és sötét söroket a legfinomabb minőségekben és szállítja hordóban és palackokban **minden világrészbe**. Amely kiállításon részt vettünk, mindenütt a legmagasabb díjjal lettünk kiténtetve, 7 **Grand Prix** tanuskodik sörünk páratlan minősége mellett. Nem kisebb súlylval bir söreink megítélésénél azon kimagasló tény is, hogy az összes velünk egykoru sörfőzdek között egész Európában mi gyártjuk a legtöbb sört.

Képviseliteink vannak az ország minden jelentékenyebb, helyén és a külföld főbb piacain, mint: **Wien, Milano, Venezia, Róma, Nápoly, London, New-York, Buenos-Ayres, Alexandria, Kairó, Smyrnas, Tunis stb.**

